

BUDAPESTI TYPOGRAPHIA-DALKÖR
1871–1896

A
TYPOGRAPHIA-DALKÖR
TÖRTÉNETE
RÖVID VÁZLATBAN

és az 1896. június 28. a II., Medve-utczai „FÁCZÁN”-vendéglő
összes helyiségeiben tartandó

HUSZONÖTÉVES FÖNNÁLLÁSA ÜNNEPÉLYÉNEK
MŰSORA.

BUDAPEST,
HORNYÁNSZKY VIKTOR KÖNYVNYOMDÁJA
1896.

KÖZREMŰKÖDNEK:

A POZSONYI „TYPOGRAPHENBUND”, A TEMESVÁRI „TYPOGRAPHIA”,
VALAMINT AZ „ATHENAEUM DALÁRDA”, „ÉBREDÉS”, „BUDAPESTI
MUNKÁS-DALÁRDA”, „BUDAPESTI POLGÁRI DALKÖR”, „UJPESTI DALKÖR”
ÉS „ERZSÉBETFALVAI POLGÁRI DALKÖR”.

Az egyleti életben számos oly esetek fordulnak elő, a midőn a vezetőség kénytelen egyrészt a műsor változatossága érdekében, másrészt a dalkörnek egyéb érdekei előmozdítása végett az egylethez távolabb álló személyek szives segélyét és pártfogását igénybe venni. Ily esetek nálunk is gyakran fordultak elő. Kedves kötelességünknek tartjuk tehát itt és ez alkalommal is hálás köszönetet mondani mindazoknak, a kik a hosszú 25 év alatt kedves előzőkenységgel és készségesen fáradoztak az egylet érdekében, elősegítve annak virágzását.

Először is a szeretetre és tiszteletre méltó hölgyekről emlékezünk meg, kik a közönségnek számos alkalmakkor kitűnő művészetükkel valóban élvezetdús estéket szereztek. És ezek első sorban Mückné ő nagysága, Durigoné ő nagysága és kedves leányai, a Karg kisasszonyok, Herald-Holzer ő nagysága, a Láng kisasszonyok, valamint számos más hölgy.

Az urak közül Láng Frigyes urat illeti az érdemek pálmakoszorúja. Mint a dalkörnek egyik legbuzgóbb híve, már 20 évig példátlan odaadással és önzetlenséggel működik dalárdánk érdekében, és hihetőleg ezután sem fogja tőlünk megvonni kitűnő szolgálatait és tapasztalatait. Azután Engel, Avalszky, Dobes és számos más közreműködő uraknak, kiket helyszűke miatt névleg nem nevezhetünk meg, valamint az énekeseknek, a zenekar tagjainak, a tisztelt tagoknak és pártfogóknak és mindazoknak, kik az egylet iránt érdeklődnek vagy tényleg működtek, szívből eredő hálás köszönetet mondunk.

Továbbá Heisler F. nyomdatulajdonos úrnak is hálás köszönetet mondunk sok nyomtatvány-nak díjtalan előállításáért. Hornyánszky Viktor meg Pusztai Ferencz uraknak is a jubileumi nyomtatványok gyönyörű elkészítéseért, valamint Morócz Jenő úrnak az ünnepi költemény megírásáért. Végül még megdicsérjük jegyzőnket, Dietrich A. urat, ki a 25 éves történet megírásával, miután az adatok igen hézagosan álltak rendelkezésére, derék munkát végzett.

Kedves dalártestvérek! Sorakozzatok szorosán és hűen lobogónk körül, ne engedjétek idegen befolyást érvényre jutni, s így talán sokan közületek gazdag tapasztalatokat szerezve, meg fogják érni a *Typographia-dalkörnek 50 éves jubileumát!*

Adná az ég!

Az elnökség.

A „TYPOGRAPHIA”-DALKÖR HUSZONÖTÉVES TÖRTÉNETÉNEK RÖVID VÁZLATA

Huszonöt év repült el azóta, mikor egy lelkesült kis csapat mozgalmat indított meg azon célból, hogy a budai önálló önképzőegylet föloszlatása után dalárdát alapítson! Főcélja ennek a dalkörnek már kezdettől fogva nem egyedül a dalnak ápolása volt, hanem a lélek nemesítése mellett a collegiális szellemet és a humanizmust volt hivatva a budai szaktársak között meghonosítani, mely cél jelenleg is első sorban irányadó.

Azok a férfiak, kik a dalárdát alapították, igen helyesen ítélték, mikor azt a nézetüket hangoztatták, hogy csak a dal és a dalárda által lehet fentemlített tulajdonságokat életre kelteni és azok maradandóságát a jövőre is biztosítani. És ha a dalárda történetében lapozgatunk, bizvást megeléjűk a bizonyítékokat, miszerint ezek nem pusztá szavak, hanem megdönthetetlen tények. S mindamelllett, hogy egynehány pesti ellensége a dalkörnek az ellenkező nézetet hangoztatja, mi mégis rendíthetetlenül nézetünk mellett maradunk; a helyben szerzett számos évi tapasztalat eléggé bizonyít mellettünk. Így tehát bátran állíthatjuk, hogy a dalárda föloszlatásával, Budán az összetartás utolsó támasza is romba dőlne. Avagy talán jobb volna ez így? De elleneink boszúságára még ennyire nem jutottunk.

A dal iránti szeretet és a „Typographia” dalkörhöz való ragaszkodásnak oly eclatáns bizonyítékai vannak birtokunkban, melyek arra engednek következtetni, hogy még akkor is, ha a mostani vezetőség már nem lesz – hiszen semmisem tarthat örökké – mindig oly férfiak fognak sorompóba állni, kik hivatva lesznek a 25 évvel ezelőtt oly szépen inaugurált művet tovább vezetni. A szabadság és önállóság minden testületnek javára szolgál. S így lesz ez minálunk is. Önerőnkre utalva, minden tag kétszeres erővel fog iparkodni a dalkörnek minél több hívet szerezni, s ezáltal annak virágzását elősegíteni. S daczára minden iparkodásuknak dalkörünknek ártani, erős elhatározásunk azt továbbra is nyomdász-dalárdának föntartani, és talán legközelebb bebizonyítandjuk, hogy úgy a jótékonytságot, mint az összetartás eszméjét még nem töröltük ki programmunkból.

A dalkör kevés híveinek 1871-ben nem csekély föladat volt a dalárda fentartása. A mit csakis példátlan szeretet és ragaszkodás az ügühöz tett lehetővé. De az erős akarat és az egyetértés legyőzött minden akadályt, mely útjába hárult; hiszen arról volt szó, hogy a budaiaknak saját otthonot teremtsenek, a hol szabad idejükben, kellemes társaskörben nem egy vidám napot tölthessenek el.

A dalárda alapítása tulajdonkép az önképzőegylet fölosztásának volt a kifolyása. A mint 1871-ben a budai önképzőegyesület a III. általános nyomdászgyűlés kívánatára a pestihez csatlakozott, megigérték a budaiaknak, hogy részükre állandóan fiókegyletet tartanak fenn.

Saját otthonuk birtokában a budaiak elhatározták tehát, maguk közt dalkört alapítani, és még az ének segítségével is a collegiális érdekeknek hasznót hozni. Galateo Béla úr – a dalkör tulajdonképeni alkotója – indítványára 1871. márcziusban ennek alapítását kimondták. S még pedig csupa oly tagok által, a kik azelőtt sohasem voltak énekesek. Elkerülhetetlenül szükséges volt tehát alapos oktatást venni a zenei tudományból, mely álló hat hónapig tartott, de aztán meg is hozta a gyümölcsseit, mert a résztvevők mind kitűnő énekesek lettek. Csak azután vállalkozott az első vezetőség – mely következő urakból állott: elnök Galateo Béla, jegyző Ligeti József, pénztáros Tanay Jenő †, leltárnok Hercsek János, gondnok Wallac János †, Liebscher Vilmos karmester úr véleményének meghallgatása után – először a nyilvánosság

elé lépni, és pedig 1871. Szylveszter estéjén. A jól választott, habár szerény műsor, annak präcis kivitele folytán a közönség osztatlan tetszését nyerte meg, a mit a sok taps és elismerő nyilatkozat eléggé bizonyított.

A kedvező körülmények, melyek közt az ifjú dalárda megkezdte működését, hatalmas előmozdítója volt a további eseményekre. Már akkor is látszott, hogyha a dalárda erősödni fog és a tagok létszáma szaporodik, kezdetben csak 19 működő és 10 pártoló tag volt, az egy hatalmas tényező lesz úgy a budai szaktársak és polgárok közt, mint a humanizmus és collegialitás terén. És csakugyan az be is következett, mert említett körök azelőtt és most is örömmel vesznek részt mulatságainkon.

Kezdetben persze nyomasztólag hatottak az anyagi nehézségek a dalárda fejlődésére, s a dalárdistáknak nem egyszer nagy anyagi áldozatokba került egy ünnepély rendezése, de mindezt a lélekemelő dalért és dalárdájuk iránti szeretetből tették, tehát szívesen áldoztak.

Eleinte dalárdánk egészen be volt kebelevezve az önképzőegylet keretébe, annyira, hogy még saját pénztára sem volt s a befolyó tagsági díjakat is ott kezelték. Ez a kötött viszony azonban nem tarthatott sokáig, s csakugyan már 1872-ben külön váltunk és saját kezelés alatt tovább vezettük dalkörünket, minden anyagi segély igénylése nélkül.

Ez időben kezdődött a dalkör tulajdonképeni föllendülése és virágzása. Midőn első karmesterünk, Liebscher Vilmos úr egy évi működés után tőlünk elvált, Várady Antal † zenetanár úr lett a karmesterünk; de az is kénytelen volt egy évi működés után egészségi szempontból hivataláról lemondani. S végre mégis csak sikerült az akkori vezetőségnek Kneifel Antal † úr személyében oly karmestert találni, a ki igényünknek egészen megfelelt. Az ő vezetése alatt a dalkör zenei tekintetben az eddig elért legmagasabb fokra emelkedett. S az ő tizenhárom évi karmesteri működése alatt az énekben a legszebb eredményeket értük el. Nagy befolyása volt arra az is, hogy akkor az énekesek java része kipróbált és hasznavehető erők valának, kik a szép énekért sem áldozatot, sem fáradságot nem sajnáltak. A kölcsönös ragaszkodás karmester és énekes közt oly nagy volt, hogy példabeszéddé vált, s csak a kérlelhetetlen halál tépheté szét e szorossá fűzött baráti köteléket. De a halhatatlan érdemek, melyeket Kneifel Antal úr magának e hosszú időben szerzett, minden időben kellőleg méltányolva, a dalkör történetében megörökítve lesznek.

A dalkör évről-évre erősödött s rövid négy évi fönnállás után már is elhatározta a választmány, Lihl Károly úr indítványára, hogy a dalkör részére lobogót készíttetnek. A határozat – köszönet a szaktársak áldozatkészségének – keresztül is lőn vezetve. Már rég hön táplált óhaja volt a dalárdistáknak egy lobogó birtokába juthatni, mely alatt sorakozva, lelkesülten és híven mozdítsák elő a dalkör ügyeit, és most teljesedésbe ment ez óhaj. A zászló ünnepies fölszentelése 1875. évi augusztus 22-én ment végbe. Ez volt egyike a legszebb mozzanatnak az egylet 25 éves életében, s mindenki tehetségéhez képest hathatósan közreműködött az ünnepély érdekében. De nagyszerűen is sikerült ez az ünnepély! Zászlóanyánk, Freiburger Augusztá ő nagysága 24 kék és fehérbe öltözött leányka képezte tündéries kör közepett, az ünnepies hangulatú nagy közönség, a helyiségek gyönyörűen díszítve, mindez hatalmas benyomást gyakorolt a nyugodt szemlélőre. Az ünnepély fényének emelésére négy fővárosi dalárdán kívül kedves pozsonyi dalártestvéreink is, kik akkor először voltak nálunk, nagyban hozzájárultak. A lobogó Lipcsében, Hüttl A.-nál készült. Az egyik oldala kék, a másik fehér; a kék mezőben a nyomdász-czímer látható, a fehérben pedig egy lyra, gazdag arany himzésben következő fölírással: „Budapesti Typographia-dalkör”. Ez alkalomkor a zászlóanya gyönyörű, dús aranyhimzésű fehér selyem szalagot ajándékozott a zászlóra. Ezenkívül még az anyaegetlet és a közreműködő „Aczélhang” dalárda is kedveskedett egy-egy föliratos szalaggal.

1876-ban szövetkezett a dalárda, hogy a tagoknak minél több változatosságot nyújthassanak, az „Alliance” műkedvelő társasággal kölcsönösségre. De két évi fönnállás után már is föl-

oszlott e baráti kötelék. Azonban az „Alliance” tagjai Láng Frigyes úr – dalárdánk hű barátja – igazgatása alatt, ezután is mindig szívesen működtek közre. Ez időben merült föl a szüretelési ünnepélyek rendezésének eszméje, s az eszme tökéletesen bevált. A szüretelési ünnepélyek azóta minden évben ismétlődnek és a leglátogatottabb és legkedveltebb mulatságok egyike. Különösen kezdetben volt ez így, mikor még sehol sem kultiválták a mulatságok e fajtáját. Az ünnepély falusi modorban rendeztetik, melynél tökéletes falusi előljáróság, szebbnél-szebb vinczellérnök nemzeti viseletben, csőszök, falusi banda stb. mind jelmezben szerepelnek a fölvonulás alkalmával, a menet – középen a gyönyörű szőlőkoszorúval – festői látványt nyújt. Már a tréfás modorban szerkesztett „Hirdetmények”, melyek ez alkalommal meghívók gyanánt küldetnek szét, a publikumnál közkedveltségnek örvendnek.

1878-ban a választmány a tagok kizárólagos használatára szép kertet bérelt ki tekepályával, melyet a tagok szívesen kerestek föl, mivel ott pompásan mulathattak. Nagy vonzerővel volt a közönségre az ugyanakkor létesített egyleti zenekar is, melynek alapítása Ligeti József úr főérdeme. A kertben minden 14 napban kedélyes összejövetel rendeztetett, melyeknél a zenekar, az énekeseken kívül, a legtöbbet fáradoztak a közönség mulattatására. A zenekar a Typographia-dalkörnek kiegészítő része s alapítása óta úgy a kedélyes estélyeken, mint a műkedvelői színi előadásoknál szakadatlanul játszik. Az egyesület némi megszakításokkal 1894-ig bírta a kertet bérben.

Pozsonyi dalártestvéreink meghívására 1878-ban az első nagyobbszabású utazást tettünk, mikor is egy nagy méretű jótékonysági ünnepélyen működünk közre. Pozsonyba azonkívül még kétszer utaztunk. Egy ízben 1882-ben, mikor a pozsonyi „Typographenbund” zászlószentelési ünnepélyét rendezte, másodszor pedig 1892-ben, mikor 20 éves fönállásukat jubilálták. S mind a három alkalomkor kedves pozsonyi dalártestvéreink kitűnő vendégszeretettel fogadtak bennünket, valamint a pozsonyi műértő publikum előadásainkat is mindig tüntető elismeréssel jutalmazta.

1880-ban és 1881-ben karácsonyi ünnepélyünk alkalmával valamennyi nyomdász árvagyermek tetőtől talpig szép téli ruhába lett öltöztetve. E lélekemelő aktusnál kevés szem maradt száraz. A humanizmus és emberszeretet e szép nyilatkozatához a budapesti szaktársak is nagyban járultak, de hogy egyáltalán megtörtént, az legnagyobbbrészt Hercsek János buzgólkodásának köszönhető. Az árvák fölruházását ezen túl az 1882-ben alapított „Jótékonysági Kör”, mint az ő szakmájába vágó ügyet – saját kérelmére – eszközözi.

A rákövetkező években 1891-ig semmi nevezetesebb eset nem adta elő magát az egyleti életben. A választmány évente alapszabályszerű ünnepélyeket rendezett, melyek a következők:

1. A farsangi dalestély, mely hol mint jelmezesestély, bolondestély, de legtöbbször parasztbál alakjában rendeztetik. 2. Tavaszi kirándulás, melynél az éneken kívül minden a szabadban rendezhető társasjátékokat rendezünk a közönség mulattatására. 3. A nyári dalestély. 4. A szüretelési ünnepély, mely mint már fönnebb említettük, falusi modorban tartatik meg. 5. A karácsonyi ünnepély, mely a műsor válogatottsága folytán, mulatságaink között az első helyet foglalja el.

E nagy ünnepélyeken kívül természetesen rendeztünk számos kisebbszerű mulatságokat a kertben és télen a „Fácán”-nál, „gulyás-estélyek” címe alatt, melyek bevételei többnyire jótékony célokra szolgáltak.

1887-ben a dalkör keretében műkedvelő társaság alakult Láng Frigyes úr vezetése mellett, mely szintén egy kiegészítő része a dalkörnek és a téli idényben minden hónapban egy-egy műkedvelői színi előadást tart az egyleti zenekar közreműködése mellett. E színi előadások nagy vonzerővel bírnak a közönségre, s miután kizárólag distinguált publikum jelenik meg, ez

estélyek valóságos családi ünnepélyeknek mondhatók. Az előadások végeztével táncz következik éjjel 1–2 óráig.

Szép és megemléítésre méltó ünnepély volt még az 1891. június 28-án a „Fácán”-nál rendezett 20 éves fönnállási ünnepély, melynél szintén kedves pozsonyi dalártestvéreink tiszteltek meg megjelenésükkel. Ezeken kívül négy fővárosi dalárda is működött közre, ú. m.: az „Ébredés”, „Egyetértés”, „Budapesti Munkás Dalárda” és a „Törekvés” dalárda.

Ez ünnepély után a dalkör megint csak rendes kerékvágásban haladt előre, míg megjött az a nagy horderejű időpont, t. i. a dalkör huszonöt éves fönnállásának éve!

Hogy mennyi küzdelembe és fáradságba került a vezetőségnek a dalkört 25 évig föntartani, hogy mennyi kellemetlenségeket kellett nemcsak kívülről, hanem még sok egyleti tagtól is eltérni, azt csak azok tudják, kik az egyleti életet és a dalkör belviszonyait közelebbről ismerik. Egyenetlenségek, összeférhetlenségek, valamint a chauvinismus sokszor dúltak az egyleti életben és hintették el az ellenségeskedés magvát saját körünkben. De a komoly, tapasztalt és részrehajlatlan férfiaknak még eddig mindig sikerült a bomladozó egyleti életet ismét rendes kerékvágásba hozni és a felmerült akadályokat legyőzni. Nagy és halhatatlan érdemeket szereztek maguknak e tekintetben többek közt Galateo Béla, Ligeti József és Hercsek János urak – a tréfásan úgynevezett „Szentháromság” – kik semmi áldozattól vissza nem rettenve, a dalkör alapítása óta állnak annak élén és példátlan odaadással és tapintattal vezetik az ügyeit. Kívánunk nekik még sok évi egészséget és jó kedélyt, valamint arra kérjük, hogy maradjanak még sokáig a dalkör élén és ne vonják meg tőlünk gazdag tapasztalataikat.

De megjegyezzük, hogy az egyleti életben nemcsak kellemetlen, hanem túlnyomóan örömtelt és szép pillanatok is voltak, melyek csakhamar eltüntették a kellemetlen benyomásokat. Például egy jól sikerült multság után mily örömmel, mily lelki nyugalommal és benső megelégedéssel pillantottak a dalárdisták vissza jól elvégzett művükre, mely a közönség osztatlan tetszését kivívta! És ez a benső megelégedés a legértékesebb és legszebb jutalom is volt fáradozásukért.

Kezdetben nagy akadály volt az is, hogy a magyar zeneirodalom úgyszólván még csecsemőkorát élte s így kénytelenek voltunk gyakran külföldi termékeket igénybe venni, a mit jogtalanul szemünkre is lobbantottak, de a vezetőség, ismerve és számolva a viszonyokkal, csak lankadatlanul haladt tovább, míg most a magyar dalirodalom föllendülésével elérkezett az az időpont, a mikor majdnem kizárólag édes hazánk zengzetes nyelvén hirdethetjük a szabadság, testvériség és egyenlőség szép eszméjét dalban is!

A dalkör 25 éves fönnállása óta következő urak működtek mint karmester: Liebscher Vilmos, Váray Antal †, Kneifel Antal †, Sellei Gyula †, Burghardt Róbert, Vavrincz Mór és jelenleg Hackl N. Lajos; kik mindnyájan odaadó buzgalommal arra törekedtek, hogy minél tökéletesebbet nyujtsan a dalárda a hallgató közönségnek.

A dalkör birtokában van ez ideig 160 magyar és 120 német kardal; azonkívül van még számos quartett, kettős, magándal, operette stb. és sok partitúrakönyv, melyek összevéve, körülbelül 2000 korona értéket képviselnek.

A dalkör leltára szintén igen gazdag, mely színpadi díszleteket, hangszereket, zongorát, komikus öltönyöket, 16 drb csikós-öltözetet és sok apróbb tárgyat foglal magában 1200 korona értékben. Továbbá van a dalárdának két ivó szaruja; az egyik, melyet Mannert György úr 1876-ban ajándékozott az egyletnek, igen díszes.

Az egylet pénzbeli vagyona 1896. évi február végével 1000 korona volt, azonkívül van egy 200 korona névértékű tiszta-szegedi sorsjegy a dalkör birtokában.

A dalárdisták utazó pénztárának vagyonálladéka 600 korona.

Ez idő szerint 160 tagja van a dalkörnek, melyből 26 énekes, a többi pártoló tag. A pártoló tagok fizetnek havonként 80 fillért, az énekesek hetenként 20 fillért, melynek fele a dalárutazópénztárba esik.

A dalkör jelenleg 15 tagból áll, melyből tisztséget alább megnevezett urak foglalnak el: Galateo Béla elnök, Lubik Zoltán alelnök, Hercsek János pénztáros, Dietrich Antal jegyző, Zearo Károly ellenőr, Masznyák Péter leltárnok és Novák Gusztáv gondnok.

Végül még azt is szükségesnek tartjuk kiemelni, hogy dalárdánk fönállása óta az anyaegylet által rendezett ünnepélyeken mindig a legnagyobb készséggel működött közre és a saját multságait is legnagyobb részt vagy a rokkantak vagy a munkanélküliek javára rendezte és mindezt önzetlenül, a nélkül, hogy csak valaha is segélyre gondolt volna, tette mindaddig, míg Pesten új dalárdát alapítottak, melyet az önképzőosztály 400 frttal segélyezett. Akkor azt mondtuk: minek egynek mindent, a másoknak pedig semmit? Hiszen mi már akkor is 15 éve voltunk az anyaegylet kebelében alakult dalárda! És csak azután, hogy a helyzetünket könnyítsük, folyamodtunk mi is szerény segélyért. Az akkori választmány, értve és méltatva kérésünk jogos voltát, készségesen szavazott meg havonkénti 10 frtnyi segélyt (többet nem is kértünk). E segélyt mindeztideig köszönettel megkaptuk az önképzőosztály pénztárától, csak utolsó időben változtak a viszonyok. Az idei közgyűlésen megválasztott takarékos választmány ugyanis mérhetetlen bölcsességében jónak találta nemcsak a szubvencziót, de még a közgyűlésileg örökre biztosított olvasószoba tartását is tőlünk megvonni. Hogy mi okból? Azt a jó Isten tudja! Állítólag azért tették, hogy a szaktársak közti jó viszonyt és egyetértést előmozdítsák?! Ezt cselekedte meg a mi tiszteletreméltó és gyöngédérmű választmányunk 25 éves fönállásunk küszöbén, mintegy tüntetve azzal jubileumunk iránti jó indulatával.

Vádolnak, hogy a pestiekkel való fuzió eszméjét ridegen visszautasítottuk; az pedig nem igaz! Sohasem és most sem vagyunk ellenségei a fuziónak, sőt magunk is kerestünk már utat-módot az eszme megvalósítására, de sajnos, mostanáig ebbeli fáradozásaink mind kárba veszttek. S még most sem volnánk e terv ellen, ha nem akarnák azt kierőszakolni; de így sohasem! Sohasem akkor, mikor egy pár elbizakodott ember parancsára történik, a kiket nem is tartunk illetékeseknek ily nagy horderejű határozatok hozatalára.

Most pedig még tihozzátok, tiszt. tagok és pártolói a dalkörnek, akarunk egynehány szót intézni, különösen kedves dalártestvéreinkhez!

Ti, a kik a dalárdát oly számos évig hűen és kitartóan pártoltátok, csakis Ti vagytok hivatva a dalkör sorsa fölött dönten! Ha majd egyszer Ti mondjátok: „A dalkört föloszlatjuk!” akkor föl is lesz oszlatva. De előbb nem!

Hanem, ugyebár, az még soká lesz? Ha visszagondolunk azokra a sok aranyperczekekre, azokra a sok napokra, melyeket egymással vígan eltöltöttünk, a dal által mintegy üdvözölve és szabadulva a földi salaktól, magasabb szferákba emelkedve, oly élvezeteknek voltunk részesei, melyek közönséges lelkiületű embereknek csak igen ritkán vagy egyáltalán sohasem jutnak osztályrészül. A dal által fölemelkedünk, magasztos hangjainál elfeledjük az élet mindennapiasságát és vigaszt találunk minden bűnk és bánatunk ellen!

Tehát csak bátran előre, kedves dalártestvéreink, énekeljünk vígan szubvenczió nélkül is úgy a magunk, mint a humanizmus és a jótékonyság érdekében!

Éljen a dal és a Typographia-dalkör!

MŰSOR. – PROGRAMM.

I. RÉSZ. – I. ABTEILUNG.

1. A katonazenekar hangversenye.

2. Emlékköltemény. – Prolog. Irta MORÓCZ JENŐ, szavalja LÁNG ERZSIKE kisasszony.

3. Ünnepi beszéd. Tartja LUBIK ZOLTÁN úr.

4. Dalárhymnus. Nagy kar ERNŐ százsz hercegtől. Zenekisérettel éneklik *az összes dalárdák*. (Karnagy: HACKL N. LAJOS úr.)

5. Dalárszózat. Id. ÁBRÁNYI KORNÉL-től, előadja *a temesvári Typographia-dalkör*. (Karnagy: ÁDÁM FERENCZ úr.)

6. Királyhymnus. HORVÁTH JÓZSEF-től, előadja *a pozsonyi Typographenbund*. (Karnagy: SCHLOTT FERENCZ úr.)

7. Üdvözet a Typographia-dalkör 25 éves jubileumára. Szövegét írta: MORÓCZ JENŐ. Zenéjét: DR. GREIZINGER IVÁN, előadja *az Ébredés dalárda*. (Karnagy: GÖNDÖCS ISTVÁN úr.)

8. Századok visszhangja. VARGA JÓZSEF-től, előadja *az Athenaeum dalárda*. (Karnagy: ZIEGLER BÉLA úr.)

9. Üdvözet. CHERUBINI M. L.-től, előadja *a Budapesti Munkás-dalárda*. (Karnagy: LIEBSCHER VILMOS úr.)

10. Győzelmi dal. HUBER KÁROLY-től, előadja *a Budapesti Polgári Dalkör*.

11. Eredeti magyar népdalok. GAÁL F.-től, előadja *az Erzsébetfalvai Polgári Dalkör*. (Karnagy: ZIEGLER BÉLA úr.)

12. Ha késő este ballagok... KREUTZER K.-től, előadja *az Ujpesti Dalkör*. (Karnagy: LOEBL LAJOS úr.)

13. Himfy-dal. THERN KÁROLYTÓL, előadja *a Budapesti Typographia-dalkör*. (Karnagy: HACKL N. LAJOS úr.)

14. Gutenberg-emplény. Kar KUZMANN-tól, éneklik *a nyomdász dalárdák*. (Karnagy: HACKL N. LAJOS úr.)

II. RÉSZ. – II. ABTHEILUNG.

1. A katonazenekar hangversenye.

2. Heil Gutenberg! KÁRRÁSZ K. R.-től, előadja *a temesvári Typographia-dalkör*. (Karnagy: ÁDÁM FERENCZ úr.)

3. Magyar dal. ROTH J.-től, előadja *a pozsonyi Typographenbund*. (Karnagy: SCHLOTT FERENCZ úr.)

4. Magyar népdalok. HUBER KÁROLY-től, előadja *az Athenaeum-dalárda*. (Karnagy: ZIEGLER BÉLA úr.)

- 5. Eredeti népdalfüzér.** LÁNYI ERNŐ-től, előadja az *Ébredés-dalárda*. (Karnagy: GÖNDÖCS ISTVÁN úr.)
- 6. Die Nacht.** Kar SCHUBERT FERENCZ-től, előadja a *Budapesti Munkás-dalárda*. (Karnagy: LIEBSCHER VILMOS úr.)
- 7. Magyar népdalok.** MÉDER MIHÁLY-tól, előadja a *Budapesti Polgári Dalkör*.
- 8. Magyar népdalok.** ZIEGLER BÉLÁ-tól, előadja az *Erzsébetfalvai Polgári Dalkör*. (Karnagy: ZIEGLER BÉLA úr.)
- 9. Magyar induló.** HUBER KÁROLY-tól, előadja az *Ujpesti Dalkör*. (Karnagy: LOEBL LAJOS úr.)
- 10. Éji varázs.** STORCH A. M.-től, előadja a *Budapesti Typographia-dalkör*. (Karnagy: HACKL N. LAJOS úr.)
- 11. Hymnus.** ERKEL FERENCZ-től, zenekisérettel éneklik az *összes dalárdák*. (Karnagy: HACKL N. LAJOS úr.)

TÁNCZREND – TANZORDNUNG.

Szünidő előtt:

1. Csárdás.
2. Tipegő.
3. Keringő.
4. Franczia négyes
5. Lengyelke.
6. Csárdás.

Szünidő után:

- 1 Keringő (hölgy v.)
2. Franczia négyes.
3. Tipegő.
4. Csárdás.
5. Lengyelke.
6. Keringő.
7. Induló.

Tánczrendező:

Vormündl Antal úr.

DALOK. – LIEDER.

EMLÉK-KÖLTEMÉNY A TYPOGRAPHIA-DALKÖR 25 ÉVES JUBILEUMÁRA.

IRTA MORÓCZ JENŐ.

Oh szép a dal, ha ihletett ajk zengi,
Nemesnek, jónak ád az szárnyakat,
Búját, baját az ember elfelejti,
Csengő szavával az égbe felragad.
Gyönyört kelt bennünk, nagy tettekre késztet,
Széppé teszi e földi életet,
Az ember lelke szinte újra éled,
Azért csak rajta, énekeljete!

E szép napot is lelkes dal köszöntse,
A legszebb dalt ma zengje ajkatok,
Mert hosszú évek szálltak el örökre,
Hogy legelőször dalba fogtatok.
Mert érdemes a multat ünnepelni
S egy negyedszázad szép küzdelmeit,
A míg egy ajk a régi jelszót zengi,
Mely barátságra, dalra lelkesít.

Ólombetűknek vagytok katonái,
Világosság kél munkátok nyomán,
Titőletek tanult az eszme szállni
S repülni át a csillagok honán.
Hozzátok illik, mint a víg madárhoz,
Dicsérni a szép, nagy természetet...
Oh, mert a dalból fáklyaként sugároz
A szent szabadság és szeretet.

Daloljatok csak ezután is szépen,
Hisz itt e földön nincs szebb, mint a dal!
Ki dallal él, az nem csügged szívében,
A dalnok lelke mindig fiatal.
A dal hatalma tartsa összefűzve
Sok évig még e lelkes csapatot,
Az élet búját, gondját messze űzve
Műveljétek a *szépet és nagyot!*

**AZ ELŐADANDÓ KAROK SZÖVEGE.
TEXTE DER VORZUTRAGENDEN CHÖRE.**

*

ÖSSZES DALÁRDÁK.

Dalár-hymnus.

ERNŐ SZÁSZ HERCZEGTŐL.

Danára fel, dalárcsapat!
Ki lelkesülsz nemesre;
Szálljon dalod az égre fel
Visszhang ragadja messze.
A honfi kebelt hő vágyra emelt
Szent lángra hevítsd,
Ha vész közelít.
Nagy eszme az, mi lelkesít:
Légy áldva szép hazánk
Tied dalunk, imánk.

Danára fel, dalárcsapat!
Hirdesd a dal hatalmát,
Megőrizd minden utadon,
A művészet fuvalmát.
Az egyesülés, testvérisülés
Hő lángjaival
Összhangzatú dal,
Ez érzet az, mi lelkesít:
Boldoggá lesz hazánk
Ez dalunk, ez imánk.

Danára fel, dalárcsapat!
Szabad danára keljünk
Ez a mi a legfőbbnek is,
Föltárja ifjú keblünk:
Ha áldozatot kér, bármi nagyot
A hon, felelünk
Fogadd életünk.
Szent érzet az, mi egyesít:
Dalunk tied 's imánk
Szabad magyar hazánk.

Légy áldva szép hazánk
Tied dalunk imánk.

TEMESVÁRI TYPOGRAPHIA DALEGYLET.

Jelige: Dalért élünk,
Dalért is halunk,
Zengjen hát víg dalunk,
Gutenberghez szólunk!

Dalárszózat.

ID. ÁBRÁNYI KORNÉLTÓL.

Egyre légy csak kevély, büszke,
És a babért egyért küzdjed;
Egyért áldd az Istenséget,
Hogy magyarnak szültek téged!

És ha a bor, czimbora vár,
Habzik a kedv, cseng a pohár:
Pezsdüljön a magyar kedély,
Legyen szabad a szenvedély.

Sírva vigadj, ringasson el a zene,
Így ismer rád a magyarok Istene.
S ha szép lány áll veled szemben,
Légy magyar a szerelemben.

Szorítsd hozzád a gyöngy eszemadtát,
Pihenésre ne pazarold ajkát.
Mámorosodj ragyogó szemétől;
Ám ha zendül a vész szava:
„Talpra magyar, hí a haza!”
Ha magyar vagy, akkor légy legmagyarabb!

Hagyd el a lányt, vágd földhöz a poharat,
Átkozd meg azt, a ki gyáván hon marad.
Harsogd dicsón a szent csatatéren:
„Vesszek el én, csak a haza éljen!”

POZSONYI TYPOGRAPHENBUND.

Jelige: A betű és a dal,
Szép- s igazért él, hal!

Király-hymnus.

SZÖVEGE JÓKAI MÓRTÓL. – ZENÉJE HORVÁTH JÓZSEFTÓL.

Isten tartsd meg országunk királyát!
Fény borítsa szentelt koronáját!
Trónját boldog nemzet támogassa,
Honszerelmünk emelje magasra!
Nemzetek atyja! im hozzád kiált
A népnek ajka: tartsd meg a királyt!

A királynak adj áldást, hatalmat!
Boldog békét, harczban diadalmat!
Áldott hírét szikla, róna, tenger
Merre napja büszkén visszazengje.

A király a jogszabadság vértje!
Minden honfi éljen, haljon érte!
Karja, lelke, győzzön a viszályon,
Dicső neve késő korra szálljon!

ÉBREDÉS-DALÁRDA.

Jelige: Szálljon a dal szabadon,
Törjön fel az égre;
Tanítson meg szabadságra
És testvériségre.

Üdvözlét

A TYPOGRAPHIA-DALKÖR 25 ÉVES JUBILEUMÁRA.
SZÖV. IRTA MORÓCZ J. – ZENÉJÉT DR. GREIZINGER I.

Zeng az ének, szól a nóta
Daltársainknak öröme,
Hiv köszöntsön titeket ma
Gutenbergnek dalos népe.
Nyári szellő dalotokat
Vegye szárnyra, hordja széjjel
S teljék meg szívetek
A testvériség érzetével.

A babérnak zöld levelét daltársi szív nyújtja nektek,
Mert az elmúlt huszonöt év a ti örök dicsőségtek;
Az az elmúlt negyedszázad a ti fényes koronátok,
Valahányszor dalba kezdtek, szálljon áldás ti reátok!

ATHENAEUM-DALÁRDA.

Jelige: Vígan, vígan zengjen a dal,
A míg élünk és elhalunk,
Tehát kartársak és dalárok
Ez elvvel barátkozunk.

Századok visszhangja.

SZÖV. IRTA BALOG ISTVÁN. – ZENÉJÉT VARGA JÓZSEF.

Szálljon az égig, zendüljön az ének!
Napja lehunyán hosszú ezer évnek.
Zengje a róna, orma a hegyeknek,

Hálaimáját a magyar nemzetnek.
Hadd legyen ma a dal ezer év visszhangja,
Búnak, örömnök nyíljék szóra szája,
Érezze újra magyarok hazája,
Harsogjon fel a harcz harsány riadója!
Lengjen a szélben Árpád lobogója,
Győztes csatáknak áldomásit ülve;
Búgjon a síkon Lehel hadi kürtje.
Hol annyi hősnek vérzenie kellett,
Sírjon az ének Sajó vize mellett,
S hol sírt az ármány egy nemzetnek ásott,
Öntözze könnyel Világost, Mohácsot,
S vészbe, viharba most is a régi,
Élnek erőben Árpád ivadéki.
Dörghet az ágyú, harczok riadója,
Hadúr a magyart megvédi, megóvja.
Szálljon az égig, zendüljön az ének,
Napja lehunyán hosszú ezer évnek.
Isten, ki által hazát nyert a nemzet,
Engedd megélnünk a második ezret!

BUDAPESTI MUNKÁS-DALÁRDA.

*Jelige: Szent barátság legyen köztünk,
Az igazság szövetségesünk!*

Üdvözet.

CHERUBINI M. L-TŐL.

Miként a hold derült mosolyt
Hint csillagok ragyogó özönére,
S míg a hajnali fény vakító szekerén
Phoebus újra nem ér föl az égre:
Derengjen át örömidnek egén
A boldogság, e szelíd enyhe fény
S a szerencse vigyen ragyogó szekerén;
Ragyogó szekerén a szerencse,
Búttalan, borúttalan, vihartalan
Mosolyogjon reád
Sorsod élteden át!

BUDAPESTI POLGÁRI DALKÖR.

Jelige: Fel! fel fiuk férfi dalra!
Ez lelkesít szépre, nagyra!

Győzelmi dal.

HUBER KÁROLYTÓL.

Dalra fiúk! zengjen a dal,
Im miénk lőn a diadal;
Megsegített a nagy Isten,
A ki lakik szíveinkben.

Ő ad erőt ezután is,
Más versenyen, más csatán is,
Csak szüntelen legyünk ébren,
Csak ne legyünk tétlen.

Osztozzunk az áldomáson,
Ki-ki tehát hozzá lásson,
Ugyan miért ne lenne
Minden hősnek része benne?

Éljen a hon, zengjen a dal, ez hevít,
Im miénk lőn a diadal, a dal lelkesít.

ERZSÉBETFALVAI POLGÁRI DALKÖR.

Jelige: A dal a varázsnyelvünk,
Szívet bűvöl, ha zengünk;
Nincs is édesb nyelv a dalnál,
Szívből jő és szívhez száll!

Eredeti magyar dalok.

GAÁL F.-TÓL.

Nyisd ki anyám a virágos ablakot,
Jön a babám, látom már a csónakot,
Fölveszem a legszebb ruhát magamra,
Egy rózsát is oda tűzök hajamba.

Hallom már a bús gerlicze szólását,
Eldalolom én is az ő nótáját,
Lobogj kendőm, selyem kendőm feléje,
Édes anyám, kiszaladok eléje.

Elragadta galambomat a Balaton tőlem,
Éjjel-nappal siratgatom, jaj mi lesz belőlem!
Kérdezgetem a habokat merre fekszik, hol van?
Egy se tudja, csak azt mondja: itt a Balatonban!

Siófokra megy a hajó.
Az én rózsám oda való.
Vidd el hajó levelemet,
Levelemben a szívemet,
Szívemben a szerelmet.
Eredj hajó, vissza várlak,
Válaszával a rózsámnak.
Vidd el hajó levelével,
Levelében a szívével,
Szívében a szerelmével.

UJPESTI DALKÖR.

Jelige: Édes hazánk, kedves dalunk,
Érted élünk, érted balunk.

Ha késő este ballagok...

KREUTZER K.-TÓL.

Ha késő este ballagok
Merengve nézem ablakod,
Ott látlak, a mint mécsesed
Fényt angyali arczodra vet,
Míg fürteid megoldanak
S öledbe dúsan omlanak.
Kezed kulcsolva szende lány
Némán merülsz el hő imán;
Mondj egy imát, oh értem is,
Hisz engem csak te üdvözítsz!

BUDAPESTI TYPOGRAPHIA DALKÖR.

Jelige: Bölcsője vagy isteni dal,
Barátság szent kapcsának;
Gondot üzöl, bánatot ölsz –
Egyetértést alkotol!

Himfy-dal.

THERN KÁROLYTÓL.

Óh te százszor elzengett dal
Bűvös-bájos szerelem,
A mely édes összhangoddal
Elbűvölted kebelem;
Mely mint a madár danája

Nem tanulva senkitől,
Mint a rózsák illatárja
Öntudatlan is kitör;
S mely csak akkor boldogíthat,
Hogyha egy rokon szívig hat,
Mely mint dalra a liget
Visszhangzik, dalol veled.

Szálljon lelkem gondolatja,
Mint a sas gyors szárnyakon,
A felhőket áthaladva
Merre lelkem vágya von,
Szálljon úgy mint száll a fecske,
Hogyha hull a sárga lomb;
Uj tavaszt s virányt keresve
Délien örök ifjú hont.
S aztán mint a hattyú szálljon
Hozzád lánykám, boldogságom;
S dalban adja át neked
Érted fájó lelkemet!

NYOMDÁSZ-DALÁRDÁK.

Gutenberg-emplény.

KUZMANN BÉLÁTÓL.

Kit dicsőítsen ezen dal,
Azt, kit hön tisztelünk
És kinek műve meg nem hal,
Gutenberg mesterünk.

Ő volt, ki midőn sötétség
E földet megfödé
Világosság szövétnekét
Az égig emelé.

És mit a szem most olvas, lát,
Azt nekünk megszerzé,
Mert művével a rabigát
Földünkön széttöré.

Áldani fog e nagy világ
Örökké tettedért,
Ki mondád, hogy világosság
Legyen az emberért.

TEMESVÁRI TYPOGRAPHIA DALEGYLET.

Heil Gutenberg!

CHOR VON K. R. KÁRRÁSZ.

Heil Gutenberg und Heil der Kunst, die er der Welt gegeben,
Sie weckte auf die Geister all, und bracht uns neues Leben;
Ein frisch Hauch, ein neuer Geist hat alle Welt durchdrungen,
Und überall, im Nord und Süd wird seine Kunst besungen.

Gleich wie es bang uns um das Herz, wenn Dunkel uns umhüllet
Und Sonnenlicht mit Freudigkeit die Menschenbrust erfüllet.
So ist auch durch die schwarze Kunst der Freiheit Geist erstanden
Und: „Heil der Kunst, Heil Gutenberg!“ tönt es in allen Landen.

Drum auf! um's Banner Gutenberg lasst fest und treu uns schaaren,
Dass wir des Meisters würdig sind soll alle Welt erfahren.
„Gott grüss' die Kunst!“ dies stolze Wort soll Muth und Kraft uns bringen;
„Gott grüss' die Kunst!“ soll fort und fort von unsern Lippen Klingen!

POZSONYI TYPOGRAPHENBUND.

Magyar dal.

ROTH JÓZSEFTÓL.

Haja szőke, szeme barna,
Annak kit én szeretek
S a kiért én szerelemből
Biz' isten majd elégek,
Mert szemei úgy ragyognak
Mint az ég csillagai,
S talán jobban melegítnék
Mint a nap sugarai.

Ne nézz reám, pillantásod
Pillantásod elragad,
Hajtsd inkább karjaimba
Karjaimba magadat.
Hajolj ide kis gyönyörűm
Kis gyönyörűm ha lehet,
Hová nézel sziporkákat
Sziporkákat ereget.

ATHENAEUM-DALÁRDA.

Magyar népdalok.

SIMONFFY KÁLMÁNTÓL, férfi karra alkalmazta HUBER KÁROLY.

Ha meghalok csillag leszen belőlem,
Magányosan ott ragyogok az égen,
Rá mosolygok alkonyatkor orcádra,
Mikor ott ülsz új rózsádnak karjába.

Három a táncz! mindig az volt Pest-Budán,
Jaj be szépen, gyönyörűen járja ez a kis leány!
Mint a rózsát, ha a szellő lengeti,
Tánczra termett kis lábait úgy szedi.

Búra hajlik a szomorú fűz ága,
Búra hajlik az én életem világa.
Édes szülém váltig biztat, de tudom,
Hogy a nyarat általélalni nem fogom.

Hegedülnek, szépen muzsikálnak,
Jó kedve van az egész világnak;
Ugrándoznak, járják a bolondját,
Én nem tudom, hanem csak úgy mondják.

ÉBREDÉS-DALÁRDA.

Eredeti népdalfüzér.

LÁNYI ERNŐTŐL.

Miről apám nagy búsan szólt,
Hogy itt hajdan szebb élet volt.
Érzi szívem s felsóhajtok,
Midőn Rákos terén szántok.

Hej violám, szép violám,
Te csak nem is tekintesz rám.
Pedig ha rám tekintenél,
Bús szívemen helyet lelnél.

Világ csúfja nem vagyok én Egernek,
A bakancsot fölhúztam én, bevettek.
Egy kis lánynak azt mondtam, hogy: szeretlek,
Jaj istenem, próbáltam én eleget.

Fölborult a kis szekerem Batka mellett,
Nem néztem én, nem én oda, hova kellett,
Barna kis lány kökény szeme
Csalogatott szerelemre.

BUDAPESTI MUNKÁSDALÁRDA.

Die Nacht.

Chor von F. SCHUBERT.

Wie schön bist du, freundliche Stille, himmlische Ruh'!
Sehet, wie die klaren Sterne
Wandeln in des Himmels Auen,
Und auf uns hernieder schauen
Schweigend aus der blauen Ferne.

Wie schön bist du, freundliche Stille, himmlische Ruh'!
Schweigend nah't des Lenzes Milde
Sich der Erde weichem Schooss,
Kränzt den Silberquell mit Moos
Und mit Blumen die Gefilde.

BUDAPESTI POLGÁRI DALKÖR.

Magyar népdalok.

MÉDER MIHÁLYTÓL.

Harangoznak, imádkozzunk, egy kis lány fekszik halva,
Most teszik a koporsóba, édes anyja – édes apja;
Édes anyja sírva kelti, ébredj! ébredj szép virágom,
A harangok tovább zúgnak, itt nem – ott a más világon.

Hej, de még se te cigány
Húzzad rá csak szaporán.
Hadd szakadjon a húrod,
Keseregni akarok.

Ültettem egy violát,
A faluban híre járt,
A legszebb lány elvitte,
A keblére feltűzte.

Rátartós lett a hamis,
Csalfa még a szive is.
Ellopta a violát,
Másnak adta a szavát.

Ha elhagytál nem bánom,
Lesz még nekem virágom,
Kapkod én még szeretőt,
Nem is egyet, se kettőt.

A szerelem virága
Fel van tűzve subámra,
Bejárom a világot,
Míg ilyet nem találok.

Szép a rózsza, ha felnyitja piczi kis keblét,
Szép a kis lány, ha lesüti kökény színű szemét.
Rózsavirágot feltűzi,
Kis kebelére öleli,
Mint a párját kis madárka,
Olyan híven szereti.

ERZSÉBETFALVAI POLGÁRI DALKÖR.

Magyar népdalok.

ZIEGLER BÉLÁTÓL.

Minden este dalolgotok sokáig,
Elhallatszik a rózsám ablakáig.
Eldalolom a mint tudom oly szépen:
Hej de fényes csillag ragyog az égen!

Ha már kinyilt a galambom ablaka,
Ő meg ott áll, bús nótámat hallgatja.
Átcsap másba s ebbe megy át a dalom:
Szeretlek én egyetlenegy virágom!

Van nekem egy kodácsoló kis tarka tyúkom,
Minden reggel kotkodácsol az ablakomon.
Vigyázz, vigyázz barna kis lány
Ne higgy minden legénynek,
Kivált mikor soká tartó
Szerelemről mesélget.

Gondolj rózsám csak a papra,
Gyere hamar a templomba;
Mert ha soká várok még rád
Elpörölhet a rossz világ!

Fújj a szellő, hajlik a nád,
A szívem is hajlik hozzád.
Átölellek, átkarollak,
A szememmel fel is fallak.

UJPESTI DALKÖR.

Magyar induló.

HUBER K.-TÓL.

Riadónak harsogása harczra hív!
Hazám! hazám! vért ontni kész érted a szív!
Míg a kardnak csattogása feltüzel
A cél erőt ad s gondot űz el!

Csak előre, előre, le gőgös ellenünkkel,
Mivelünk van ég, igaz ügynek győzni kell!
Szerelem ég szíveinkben, karunk győzni fog!
A szabadság hazája, érted keblünk vére csorog!

Győzelmünkért homlokunkra zöld babér száll!
Szép lány fűzi bent, ő a legszebb rózsza virágszál
Fel a lobogót s utána,
Legyen e sor írva rája:
Szabad hazában boldogít a szerelem!

BUDAPESTI TYPOGRAPHIA DALKÖR.

Éji varázs.

STORCH A. M.-TÓL.

Fennen ragyog csillag fénye,
Látjuk gyémánt sugarát,
Mely a magas égi boltról
Éjnek csöndjén hatol át.

Köröskörül nyugszik minden,
Csak egy dallam hangzik el,
Csalogányok dala szépen
Hangzik erdőn, mezőn!

Magas fáknak sugarain
Leheletként által száll,
Mint az álom röpke szárnyán
Erdőn, bokron tova száll.

Én magam meg örömrőn
Elmerülve álmodom,
Mélyen nyugszom, mélyen alszom,
Álmodom oly édesen.

ÖSSZES DALÁRDÁK.

Kölcsey-hymnus.

ERKEL FERENCZTŐL.

Isten áldd meg a magyart
Jó kedvvel bőséggel,
Nyújts feléje védőkart,
Ha küzd ellenséggel:
Bal sors a kit régen tép,
Hozz rá víg esztendőt,
Meggúnyhódta már e nép
A multat s jövőndőt.

Szánd meg Isten a magyart,
Kit vészek hányának,
Nyújts feléje védő kart
Tengeren kínjának.
Bal sors a kit régen tép,
Hozz rá víg esztendőt,
Megbűnhődte már e nép
A multat s jövőndőt.